

УДК 347.23:349.6

Шишка Роман Богданович,

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри інтелектуальної власності та права
Інституту інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія»

БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ: ПОЗИТИВІСТСЬКА КОНСТРУКЦІЯ ТА РЕАЛІЇ

Постановка проблеми. З посиленням боротьби з корупцією та неправомірним збагаченням, особливо посадовців, посилюються тенденції щодо ухилення від надання достовірної інформації про належні власникам об'єкти. Здебільше це вчиняється з метою їх приховування та ухилення від оподаткування чи уваги з боку антикорупційних органів, преси тощо. Відповідно інформація про належні власникам цілісні комплекси чи інше майно приховується. Інколи доходить до смішного з боку обов'язкових «забудькуватих» декларантів, серед яких важко уявити призабуті ними цілісні майнові комплекси чи інші об'єкти, що зареєстровані поза межами України.

Складається враження, що по мірі прийняття національного законодавства, приймаються такі правові конструкції, які забезпечують можливість окремих власників проводити дифузю їх власності завдяки використанню правових національних і міжнародних технічних прийомів, за якої власність нібито виводиться за кордон, а зарубіжні псевдо інвестори – під режим нерезидентів. Власність при тому переводиться на інших осіб, але залишається у володінні, користуванні і фактичному розпорядженні власника, який за певними мотивами приховує свій статус власника. Це зводить нанівець намагання навести лад у економічній сфері і дискредитує їх, як і тих, хто приймає відповідні акти, забезпечує чи «нібито» забезпечує їх неухильне дотримання, а насправді піклується про свої меркантильні інтереси та їх прикриття. Особливо прикро, коли це стосується приватизованої безоплатно державної власності та обов'язків таких власників. Чимало тому сприяє нинішня конструкція бенефіціарної власності чи її відсутність.

Проблема полягає у значенні легальних визначень неоднозначності інших визначень та,

зокрема, тлумачень бенефіціарної власності, її вузькому призначенні. Це надало їй актуальності і спричинило потребу відмежувати її від невластивих елементів та інституційних уточнень. Тож тривалий час концепція бенефіціарної власності розглядалася в Україні виключно з позиції податкового та адміністративного права. Водночас, останнім часом його традиційне тлумачення як публічно-правової категорії утратило актуальність. Така категорія має право на існування і в приватному праві, хоча б, з огляду на загальний приватноправовий підхід, що «дозволене все те, що не заборонено законом».

Стан дослідження теми. В юридичній літературі проблемі бенефіціарної власності присвячено досить мало публікацій. Більшість з них професійного спрямування належать Р.А. Майданику [3], Ю. Курило та іншими.

Мета публікації: визначити правову природу бенефіціарної власності та її місце в системі відносин приватного права.

Об'єктом є відносини бенефіціарної власності, а предметом – чинне законодавство України та зарубіжних країн, практика його застосування, наукова доктрина.

Виклад основного матеріалу. В Україні Кабінетом Міністрів 17 серпня 2017 р. № 1231 «Про затвердження Порядку списання непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу після ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством» [8] підтримано ініціативу Transparency International Ukraine щодо передачі інформації про бенефіціарних власників українських компаній до Глобального реєстру і відкрито такий реєстр власників. Відповідно виникла потреба легального визначення бенефіціарних власників як учасників приватних правовідносин на основі виважених правових конструкцій. Загально

відомо, що легальні визначення консолідують чинне законодавство, надають йому єдності у праворозумінні та правозастосуванні.

У позитивному праві, як зазначено в описовій частині роботи, розглядувана категорія бенефіціарного власника була визначена у публічному праві. Так, у п. 103.3 Податкового кодексу України [4] бенефіціарним власником процентів та інших доходів визнана особа, що має право на отримання таких доходів. Крім того, даним пунктом передбачено, що не може вважатися бенефіціарним власником особа, яка навіть має право на отримання доходу, але є лише агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або посередником щодо такого доходу.

Зокрема ст. 64-1 Господарського кодексу України [2] встановлено, що підприємства, крім державних та комунальних підприємств, зобов'язані встановлювати свого кінцевого бенефіціарного власника (контролера), регулярно оновлювати і зберігати інформацію про нього та надавати її державному реєстратору у випадках та в обсязі, передбачених законом.

Відповідно до п.20 ч.1 ст.1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [7] кінцевий бенефіціарний власник (контролер) – фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або права голосу в юридичній особі. При цьому, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або право голосу в юридичній особі, але є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або посередником щодо такого права.

Вищий адміністративний суд при тлумаченні зазначеного терміну у рішенні від 24.03.2014 р. К/800/52155/13 виходив із того, що «фактичний отримувач доходу» не має тлумачитися в вузькому, технічному сенсі. Його слід визначати, виходячи з мети, завдань міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування, таких як «уникнення від сплати податків», і з урахуванням основних принципів: «запобігання зловживання положеннями договору». Для визначення особи як фактичного отримувача доходу, така особа повинна володіти не тільки правом на отримання доходу, але і визначати подальшу економічну долю отриманого доходу. Тож при встановленні фактичного отримувача доходу слід враховувати виконувані функції та покладені на нерезидента ризики.

У Вікіпедії бенефіціарного власника визначено, як особу або декілька осіб, які прямо або непрямо володіють юридичною особою або істотно впливають на прийняття нею рішень. Він може бути не вказаний в правовстановлюючих документах, будучи при цьому фактичним власником всіх активів і отримуючи вигоду з діяльності організації, не розкриваючи при цьому свою особистість. Як свідчить практика, такі власники часто ховаються за ланцюжком з номінальних фірм і директорів, що може та використовується для протиправних цілей: відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, здійснення корупції, або приховування платника податку [1]. Тож не дарма вони цікаві насамперед для публічного права, як потенційні порушники чинного законодавства.

Однак власність, як би вона не називалась, є насамперед економічною категорією, а її правовою формою є право власності – відносин із володіння, користування та розпорядження майном (ст. 316 ЦК України [9]). У цьому плані цивільне право суттєво відстало від потреб практики. Дифузія власності по формам та видам, особливо корпоративна власність, розроблялась здебільше для потреб володільців корпорацій та відображала їх інтерес в ухиленні від обов'язків, які взяті при приватизації державного та комунального майна, перед суспільством та перед державою. Відповідно виникла проблема транспарентності (прозорості) таких власників, якої слід неухильно дотриматися.

Більш того, на становлення цивілістичної чи корпоративної природи такої власності впливає також міжнародна практика. Показовою у цьому аспекті є практика в країнах англо-американської правової сім'ї на основі «права справедливості», яка не дозволяє використовувати сумнівні схеми структурування власності задля зловживання правом та уникнення майнової відповідальності. Такий підхід в країнах англо-американської

правової системи виник і послідовно поводить ся в господарських та цивільних спорах.

Йдеться про так звану концепцію «підняття корпоративної вуалі» (Piercing the corporate veil), яка застосовується до структурованих через трасти капіталів. Показовою в цьому контексті є досить відома серед фахівців справа за позовом Агентства зі страхування вкладів (РФ) до С. Пугачова про стягнення на користь низки кредиторів – державних банків боргу в сумі \$2 млрд.

Справа перебувала з 2014 року в провадженні Високого суду Лондона. Йдеться про бенефіціарну власність, за якої нібито С.Пугачов не був винен боржникам. Формальним боржником є «Міжпромбанк», який 2010 року оголосив дефолт за своїми корпоративними облігаціями, а також не зміг розрахуватися за кредитами. Зовнішній керуючий банком, що був призначений агентством, виявив, що безпосередньо перед дефолтом \$2 млрд. були видані зареєстрованим на підставних осіб компаніям, зокрема охоронцям банку, а акції компаній, що належали Скоробагатьку й були предметом застави за кредитами, були виведені з-під застави.

Схема володіння банком передбачала, що ні С. Пугачов, ні його сини формально не володіли та управляли цим банком. На першому рівні – 10 товариств із обмеженою відповідальністю – були власниками акцій банку. Водночас вони є власністю 5 компаній, зареєстрованих на Британських Віргінських островах, а ті є власністю трасту, що зареєстрований в Новій Зеландії (OPK Trust Company Limited). Директором трасту та його засновником є колишній член ради директорів «Міжпромбанку» Девід Гендерсон-Стюарт, а сам С. Пугачов – лише протектор трасту. Таким же чином структуровані й інші активи родини С. Пугачова, разом з об'єктами нерухомого майна (будинки у Лондоні).

За рішенням Високого суду Лондона від 11.07.2014 р. на всі активи олігарха-втікача в усьому світі, включаючи майно трастів, що були створені на його користь, було накладено арешт. Через два тижні цей суд видав наказ про розкриття С. Пугачовим інформації стосовно того, яке майно йому належить, у тому числі опосередковано, тобто із застосуванням трастів.

30 жовтня 2014 року Високий суд Лондона відмовив компаніям, які управляють трастами, що є титульними власниками майна Скоробагатька, у скасуванні його наказу. Залишаючи в силі наказ про арешт і наказ про розкриття інформації про активи, суд зазначив, що вважає трасти не більше ніж формальною правовою структурою, в межах якої здійснюється володіння активами в інтересах С. Пугачова, а вказані активи ним і контролюються.

У мотивувальній частині наводився факт опосередкованого володіння трастом об'єктом нерухомості в центрі Лондона, який є основним місцем проживання цієї особи. При тому орендна плата за користування цим будинком нараховувалась, але не сплачувалась. З рішення суду вбачається, що трасти не змогли довести, що відносини з С. Пугачовим мають ринковий характер.

Також досліджувалися доводи керуючої компанії, яка управляє трастами олігарха, про те, що останній є лише їх дискреційним вигодонабувачем та не має майнових прав на активи, тільки є отримувачем доходів, що розподіляють трасти. Блокувати ж активи трасту, за законодавством, можливо лише за умови, що він є фіктивним або створеним з метою приховування активів¹.

Суд визнав вузьким запропоноване тлумачення норм законодавства. Зокрема, у рішенні зазначено, що представники трастових компаній плутаються у своїх поясненнях стосовно того, чи передавав С.Пугачов свої активи до трасту. Відповідаючи на це запитання, одні підтверджували внесення ним своїх активів до трасту, інші – спростовували це. Крім того, у суду виникли запитання та сумніви через те, що на момент винесення наказу про арешт активів С. Пугачов був опечителем усіх трастів, а нині – вже ні.

Схожі конструкції використані й окремими українськими олігархами і за останніми доступними даними вбачаються в діяльності Приват-групи. Тому, з огляду на перспективи стягнення отриманого від НБУ реінвестування в Приват-банк та видання його кредитами афільованим особам, це практично значуще.

Значні фінансові кошти походженням з України перебувають на банківських рахунках осіб за кордоном, часом з використанням нелегальних чи «сірих» схем виводу капіталів. Тож встановленню та перевірці бенефіціарних власників – складова фінансової безпеки держави. Відповідно тим переймаються всі держави та міжнародне співтовариство. Так, щодо останнього, то для того за ініціативи країн «Великої сімки» в 1989 р. створено Групи розробки фінансових заходів боротьби із відмивання грошей (Financial Action Task Force on Money Laundering – FATF). Наразі до неї увійшло 34 країни та 2 міжнародні організації. Окрім того в 2000 р. організована Вольфсбергська група (The Wolfsberg Group), що об'єднала великі світові банки: Banco Santander, Bank of America, Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Barclays, Citigroup, Credit Suisse, Deutsche Bank, Goldman Sachs, HSBC,

¹ Це підтверджує раніше сформульовану мною теорію делегованих повноважень юридичної особи.

J.P. Morgan Chase, Société Générale, Standard Chartered Bank, UBS [1].

Згідно ч.2 ст. 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та їх об'єднань» [6] в Єдиному державному реєстрі має міститись, зокрема: інформація про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника (контролера) її засновника, якщо засновник – юридична особа, а саме: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків;

Інформація про структуру власності засновників – юридичних осіб (крім політичних партій, творчих спілок та їх територіальних осередків, адвокатських об'єднань, торгово-промислових палат, державних органів, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій), яка надає можливість встановити фізичних осіб-власників істотної участі цих юридичних осіб, а саме: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків.

Для внесення до Єдиного державного реєстру відомостей про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника (контролера) її засновника, якщо засновник – юридична особа, та про власника істотної участі засновника юридичної особи, якщо засновник – юридична особа, представник юридичної особи має подати державному реєстратору реєстраційну картку «Форма 4», яка затверджена наказом Міністерства юстиції України від 14.10.2011 р. № 3178/5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19.10.2011 р. за № 1207/19945 (зі змінами).

Оскільки при реєстрації не встановлено вимоги щодо подання державному реєстратору будь-яких підтверджуючих документів, а при поданні реєстраційної картки «Форма 4» заповнюються лише ті поля, які стосуються зміни відомостей про юридичну особу, що вносяться до Єдиного державного реєстру, то не завжди можна простежити зміну бенефіціарного власника. Особливо йдеться про реєстрацію таких юридичних осіб на підставних засновників, здебільше посадовцями на їх батьків похилого віку чи інших членів сім'ї і навіть родини.

Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прозорості власності засобів масової інформації та реалізації

принципів державної політики у сфері телебачення і радіомовлення» [5] з метою упорядкування відносин у інформаційній сфері і засобах масової інформації введено поняття кінцевий «бенефіціарний власник (контролер)». Гносеологічно такий термін походить від слова бенефіціар (від фр. *Benefice* – прибуток, користь) та означає особу, що отримує прибуток від своєї власності, яку передано в довірче користування другій особі, юридичній чи фізичній (оренда, найм), або від використання власності третіми особами (наприклад, коли акціонер передає акції в користування брокеру, з метою отримання максимального прибутку (дивіденда). Бенефіціаром є також особа, на користь якої банкомітент відкриває документарний акредитив.

В цьому законі є інші досить цікаві для розкриття ознаки запропонованого нами визначення поняття, які при абстрагуванні від наголосу на інформаційну діяльність у сфері телебачення і радіомовлення можливо узагальнити, зокрема:

«контроль» – володіння часткою статутного капіталу юридичної особи у розмірі більш як 50 відсотків, крім привілейованих акцій, або правом на більш як 50 відсотків голосів у вищому органі управління юридичною особою, або можливість здійснювати вирішальний вплив на управління юридичною особою на основі правочину. Тут контроль використано в узагальненому значенні, а не як управлінська діяльність;

«пов'язані особи з суб'єктом» – особи, які мають істотну участь у такому суб'єкті; керівники, афілійовані особи суб'єкта діяльності; особи, які мають істотну участь в афілійованих особах суб'єкта діяльності; члени сім'ї (чоловік, дружина, діти та батьки, мачуха та вітчим, рідні брати, сестри та їхні діти, чоловіки і дружини) власників суб'єкта; юридичні особи, в яких фізичні особи, зазначені вище, є керівниками або власниками істотної участі; інші суб'єкти господарювання, з якими протягом календарного року здійснено господарських операцій на загальну суму, що перевищує 50 мільйонів гривень (без урахування податку на додану вартість);

Стосовно товариств досить цікаве питання про структуру власності – система взаємовідносин юридичних та фізичних осіб, що надає змогу визначити:

всіх власників, учасників, акціонерів, у тому числі бенефіціарних власників (контролерів), а за їх відсутності – всіх власників, учасників, акціонерів і всіх фізичних осіб та власників, учасників, акціонерів юридичних осіб на всіх рівнях ланцюга володіння корпоративними правами (крім публічних компаній);

всіх осіб, які мають пряму або опосередковану істотну участь у суб'єкті певної діяльності;

всіх ключових учасників кожної юридичної особи, яка присутня в ланцюгу володіння корпоративними правами такого суб'єкта;

відносини контролю щодо суб'єкта діяльності між усіма особами.

Це надає можливість уникнути явища дифузії власника, коли завдяки використанню лунку законодавства та юридичних прийомів власність нібито-то виводиться за кордон, переводиться на інших осіб, але залишається у володінні, користванні і фактичному розпорядженні власника, який за певними мотивами приховує свій статус такого власника.

Отже широкий економічний підхід в розумінні бенефіціарного власника та його формалізація в законі є знаковим для української судової практики. Він не тільки забезпечує Українським власникам загальноєвропейський цивілізаційний рівень з країнами розвинутого світу щодо застосування угод про уникнення подвійного оподаткування, але і надає можливість оцінювати кредитні перспективи, орієнтуватися в договірній практиці зокрема щодо відповідного забезпечення виконання зобов'язань. Проте слід таке поняття розвинути як різновид приватної власності і закріпити в ЦК України.

Тож різні підходи і можливі їх тлумачення не забезпечують стабільності конструкції такої власності, що слугує зловживанням.

У зарубіжному праві ці проблеми також значно актуалізувались. Так, в 2012 г. групою FATF рекомендовано застосувати для кредитних організацій «Міжнародні стандарти з протидії відмиванню грошей, фінансування тероризму і фінансування поширення зброї масового знищення». Ними також встановлені розумні заходи з перевірки бенефіціарного власника, які у подальшому були уточнені в 2014 р. спеціальним Керівництвом FATF «Прозорість і бенефіціарна власність», з описом шляхів можливого приховування інформації про бенефіціарну власність, тлумаченням поняття «бенефіціарний власник» та рекомендаціями з їх виявлення.

В травні 2012 г. Вольфсбергська група опублікувала «Коментар з питань визначення бенефіціарної власності, що виникають в процесі застосування Вольфсбергських принципів протидії відмивання грошей при індивідуальному банківському обслуговуванні заможних клієнтів». Ці принципи стосуються визначення та належної перевірки бенефіціарних володільців з метою протидії легалізації (відмивання) отриманих злочинним шляхом доходів, зокрема через визначення дефініцій та дій:

- бенефіціарний володілець – фізична особа через володіння чи іншими підставами, ведеться кінцевий контроль грошових коштів на банківському рахунку;

- бенефіціарна власність має бути встановлена для всіх банківських рахунків;

- належна перевірка, в тому чи іншому обсязі обов'язкова і проводиться у кожному разі та не залежно від вимог національних законів з розкриття інформації стосовно компаній;

- кінцева мета належної перевірки є встановлення розбіжностей в інформації зібраної при відкритті рахунку і виявлення первісного основного джерела коштів на банківському рахунку, тобто джерела достатку, в тому числі встановлення зв'язків фізичної особи в структурах власності та управління юридичних осіб.

Висновки. Відповідно зазначене надає підстави вважати, що бенефіціарна власність є різновидом чи наближена до довірчої власності, яка передбачена ч. 2 ст. 316 ЦК України. З урахуванням наведеного можна виділити основні ознаки, за якими бенефіціар: а) отримувач грошових платежів(прибутку); б) володілець документів на власність (фірму, бізнес, нерухомість) та з цього отримує основний прибуток; в) є вигодонабувачем; г) має змогу докорінно чи переважаючим чином впливати на прийняття рішень контрольованим суб'єктом господарювання як мажоритарний учасник товариства.

З урахуванням цього бенефіціарний власник – фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність суб'єкта інформаційної діяльності шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, надавати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в суб'єкті інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення. Тим фактично забезпечено прозорість володіння та контролю над такими засобами, яка склалась в Україні, в принципі і у інших країнах, і відкритість про мету подання інформації та її впливу на реципієнтів.

Цінність такого визначення для корпоративної власності досить велика оскільки, по-суті, легалізує фенефіціарну власність як формальне володіння і можливість здійснення вирішального впливу на управління або господарську діяльність суб'єкта певної діяльності безпосередньо або через інших осіб, шляхом здійснення права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, правом вирішального впливу на формування скла-

ду, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, надавати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління, або шляхом прямого або опосередкованого впливу (через іншу фізичну чи юридичну особу) на прийнятті таких рішень. У запропонованій редакції воно могло б уточнити ч. 2 ст. 316 ЦК України.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бенефіціарний володілець. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%84%D1%96%D1%86%D1%96%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA
2. Господарський кодекс України : Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV (Редакція станом на 06.11.2017). – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15
3. Майданик Р.А. Бенефіціарна власність за українським правом // Методологічні засади вдосконалення цивільного процесуального права : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. до 150-річчя від дня народження Є.В. Васьковського (8 квітня 2016 р.) / уклад.: І.В. Андронов, Н.В. Волкова, О.В. Сатановська. – Одеса : Юрид. л-ра, 2016. – С. 14-18.
4. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 10.09.2017). – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17
5. Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прозорості власності засобів масової інформації та реалізації принципів державної політики у сфері телебачення і радіомовлення: Закон України. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-19
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
7. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 13 січня 2017 г. – Режим доступу: www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2017/20170113/Комментар.pdf
8. Про затвердження Порядку списання непогашених грошових зобов'язань або податкового боргу після ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством : постанова Кабінету Міністрів 17 серпня 2017 р. № 1231. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=250213700>
9. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV (Редакція станом на 19.07.2017). – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15

Шишка Роман Богданович

БЕНЕФІЦІАРНА ВЛАСНІСТЬ: ПОЗИТИВІСТСЬКА КОНСТРУКЦІЯ ТА РЕАЛІЇ

В статті детально проправову конструкцію поняття «бенефіціарна власність», яка використовується для потреб публічного права, на погляд автора, незаслужено проігнорована в приватному праві. Автор обґрунтував її легальне визначення, виділив кваліфікуючі ознаки сформувавши доктринальне поняття, яке вважає єдиним закріпленим в ЦК України і утворює ч. 2 ст. 316.

Ключові слова: бенефіціарна власність, бенефіціарний власник, довірча власність, приватне право.

Шишка Роман Богданович

БЕНЕФИЦИАРНАЯ СОБСТВЕННОСТЬ: ПОЗИТИВИСТСКАЯ КОНСТРУКЦИЯ И РЕАЛИИ

В статье речь идет о правовой конструкции понятия «бенефициарная собственность», которая используется для нужд публичного права и, на взгляд автора, незаслуженно проигнорирована в частном праве. Автор обосновал её легальное определение, выделил признаки и сформировал доктринальное понятие, которое считает уместным закрепить в ГК Украины и уточнить ч. 2 ст. 316.

Ключевые слова: бенефициарная собственность, бенефициариарный собственник, доверительная собственность, частное право.

Shishka Roman Bogdanovich

BENEFICIAL PROPERTY: POSITIVE STRUCTURE AND REALITY

The article about the legal construction of concept beneficiary property that is used for the needs of public law and, on the view of author, is undeservedly ignored in a private right. An author grounded her legal determination, distinguished signs and for a doctrine concept that consider appropriate at etofastenin CK of Ukraine and specify. 2 items 316.

Keywords: beneficiary property, beneficial owner, trust property, private law.